

PRZEMIANA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 7162.

Lwów, piątek, 22 sierpnia 1924.

Rok XV.

Rząd ustalił nasz stosunek do Sowietów.

Mac Donald pragnie przekształcić Radę Ligi Narodów.

Refleksje pokonferencyjne.

Czego spodziewać się można po układzie londyńskim?

PO KONFERENCJI — W NIEMCZACH. — JANUSOWE OBlicZE NIEMIECKIE. — UPRZYWILEJOWANIE NIEMIEC I WYNIKAJACE STAD NIEBEZPIECZENSTWA. — PRZED SESJĄ LIGI NARODÓW. — CZEGO BĘDĄ ŻADALI NIEMCY? — SPRAWA GÓRNEGO ŚLĄSKA I GDAŃSKA. — NIEBEZPIECZNE DLA POLSKI MOŻLIWOŚCI. — TRUDNE ZADANIE NASZEJ DYPLOMACJI.

Lwów, 20. sierpnia.

(C.) Ciekawy i niezmiernie charakterystyczny objaw zaobserwować było można po zakończeniu konferencji londyńskiej we Francji i w Niemczech. Wracającego z Londynu do Paryża Herriot'a witano okrzykami: „niech żyje pokój! niech żyje Herriot!” — delegacja niemiecka zaś wróciła do Berlina poprostu chylkiem, tak, że w obawie nieprzyjaznych demonstracji wysiadła nie na tej stacji, na której ją oczekiwano, lecz na następnej.

Faktem jest mianowicie, że układ londyński, mimo, iż tak bardzo korzystny dla Niemiec, nie obudził tam / wcale entuzjazmu. Nacjonaliści niemieccy od dłuższego już czasu urabiali nieprzychylną dla wszelkich „ustępstw” ze strony Niemiec opinię, a i o „republikanach” Niemczech nie można również powiedzieć, żeby zadowolone mogły kiedykolwiek największe nawet ustępstwa ze strony alianatów.

Dla Niemca, czy jest on nacjonalista, czy republikaninem, ideał odrodzonego Vaterlandu jest jednakowy — widzieć ten Vaterland w przedwojennej chwale i w przedwojennych granicach. Budowanie więc na ich dobrej wierze i dobrej woli — jak to akcentowano nieustannie podczas konferencji londyńskiej — jest utopią. Niemcy mają dziś Janusowe oblicze: jedno republikańskie, dla świata, drugie, szowinistyczne, dla tej polityki, na której ma być odbudowana dawna potęga niemiecka. I to drugie oblicze jest ich obliczem właściwym, a niedaleka zapewne już przyszłość okaże, do czego dążą dzisiejsze Niemcy, więc i te republi-

kańskie i te nacjonalistyczne.

Układ londyński dał Niemcom korzyści ogromne: jest on nie tylko przekreśleniem stosowanej dotychczas wobec nich polityki silnej ręki, a wprowadzeniem na jej miejsce polityki ugody i kompromisu, ale jest również uznaniem ich wprost uprzywilejowanego, nawet wyjątkowego znaczenia i stanowiska w świecie, specjalnie zaś w Europie. Podyktowany przez finansjery międzynarodową układ londyński stwierdza wobec całego świata, a stwierdza to zupełnie niedwuznacznie, że bez Niemiec ani mowy być nie może o przywróceniu równowagi w stosunkach europejskich, że one są alfa i omegą wszelkich w tym kierunku usiłowań. Tak sprecyzowali problem niemiecki bankierzy anglo-amerykańscy i pod ich naciskiem Francja i Belgia musiały pójść na cały szereg ustępstw, które razem wzięte, są poprostu kapitulacją wobec Niemiec.

Nie potrzeba oczywiście długo tłumaczyć, że Niemcy potrafią wyzyskać odpowiednio to swoje uprzywilejowanie, a nie omieszkają skorzystać z tego tem więcej, że ta sama finansjera, która popierała ich tak gorąco na konferencji londyńskiej, popierać ich będzie tak samo w dalszym ciągu. Idzie przecież o zupełnie wyraźne iunctim między interesami Niemiec a interesami tej finansjery, a na tej platformie obie strony zawsze się zgodzą ze sobą.

Następstwa tej wspólności interesów nie każą zapewne czekać na siebie zbyt długo. We wrześniu zbiera się na narady Liga Narodów, która zdecydować ma także o (postanowionem już zresztą) przy-

jęciu Niemiec do swego grona i do swej Rady. Bez targów nie obyć się przytem — Niemcy będą chcieli wyciągnąć z tego faktu korzyści dla siebie, a wyręczą ich w tem naturalnie ich opiekunowie i sympatycy, którzy działać będą w dachu ich pragnień i interesów. Będzie tam lord Palmoor, który jawnie głosi, że wejście do Ligi Narodów umożliwi Niemcom jak najintensywniejsze zajęcie się losem Niemców w „odstąpionych” na mocy Traktatu Wersalskiego terytoriach. Będą prócz niego: i znany germanofil prof. Murray, i zwolennik rewizji postanowień terytorjalnych Traktatu Wersalskiego Henderson, i premier Mac Donald, który tyle ma dla Niemców życzliwości i sympatii, będą także, o prócz innych wpływów, wszechpotężne, a Niemcom zupełnie oddane, zakulisowe wpływy kapitalistów międzynarodowych.

W takim otoczeniu Niemcom nie stanie się najmniejsza krzywda — może ona stać się komu innemu, przede wszystkim Polsce. Słusznie mianowicie podniesiono, że opiekunowie Niemiec zechcą w jakiś sposób odszkodować ich za przyznanie Francji koncesji w sprawie żelaza letaryńskiego i węgla nadreńskiego. Nadarzy się w ten sposób doskonała okazja do poruszenia sprawy Górnego Śląska i złączenia go w jednolity organizm gospodarczy. Jak wiadomo, Anglia była od początku przeciwna podziałowi Górnego Śląska, a ponieważ dziś cała troska jej i Ameryki skierowana jest ku temu, żeby Niemcom ułatwić spełnienie wyprawiających z planu Dawesa zobowiązań płatniczych, więc łatwo zrozumieć, jak chętny znajdą w nich posłuch argumenty, wskazujące na korzyści z rewizji postanowień co do Górnego Śląska. A sprawa korytarza gdańskiego, obrabiana nie od dzisiaj na rynku międzynarodowym przez Niemców i ich przyjaciół!

To wszystko może być początkiem rewizji postanowień terytorjalnych traktatu wersalskiego, który zresztą już na konferencji londyńskiej został w swym autorytecie poważnie zachwiany. Że idzie

100-LECIE AUTORA „DAMY KAMELJOWEJ”.

Aleksander Dumas, syn (ur. 1824 w Paryżu, um. 1925), którego 100 rocznicę urodzin uroczystie obchodzi cała Francja.

akcja w tym kierunku, i to akcja skierowana prawie wyłącznie przeciwko Polsce, dowiodło tego między innymi najświeższe wystąpienie Sowietów w Londynie w sprawie Małopolski Wschodniej. Jeżeli dodamy do tego, że i Litwinie zapowiadają wytoczenie przed Ligą Narodów sprawy Wilna, musimy przyjść do przekonania, że gromadzą się nad Polską chmury bardzo niebezpieczne, chmury wprost groźne. Dyplomacja polska będzie miała zaś o tyle trudniejsze zadanie, że znajdzie się obecnie przed forum Ligi Narodów wobec wrogich wpływów Niemiec, którym sekundować będą nie tylko wszyscy „nasi najserdeczniejsi”, ale także potężne czynniki kapitalistyczne. A konferencja londyńska pokazała, że kapitał i jego wpływy są dziś dominującą potęgą w stosunkach politycznych. A z tym wrogiem — bo tak można nazwać kapitalizm międzynarodowy na podstawie dotychczasowego jego stosunku do Polski — walka będzie niełatwa. Naprawdę niełatwa!

NOWY WICEWOJEWODA STANISŁAWOWSKI.

(Telefem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 20. sierpnia. Kandydatem na wicewojewodę stanisławowski jest dyrektor departamentu bezpieczeństwa p. des Loges.

DO GENEWY.

(Telefem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 20. sierpnia. W piątek 22-go wyjeżdża do Genewy na obrady p. Lukaszewicz.

PIERWSZA POLSKA WYCIECZKA DO KOŁA ŚWIATA.

(Telefem od naszego korespon.)
Warszawa, 20. sierpnia. (Z) Z początkiem przyszłego miesiąca wyruszy z Gdańska pierwsza polska morska wycieczka dookoła świata. Wyprawa odbywać się będzie na Skuterze Kaszubskim, pięcioletnim. Wycieczka wyruszy z Gdańska dookoła Europy, Japonii, Australii, Ameryki południowej, przez Kanał Panamski, wyspy Kanadyjskie do Europy.

WRAŻENIA MISJI TURECKIEJ W POZNAŃSKIM.

(Telefem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 20. sierpnia. (Z) Z Poznania donoszą: Na tutejszej misji tureckiej, bawiącej w Poznaniu na ćwiczeniach wojskowych, wielkie wrażenie wywołały popisy armii polskiej. Manewrami kierował gen. Raszewski. Turcy podziwiali dwa korpusy, które wzajemnie ze sobą walczyły. Szczegółniejsze wrażenie wywołała szarża jazdy polskiej prowadzona przez pufk. Skotnickiego.

ZAMACH NA ATTACHE WOJ- SKOWEGO W SOFII.

Belgrad, 20. sierpnia. (Tel. G. P.) Jak donoszą z Sofii, dnia 17. b. m. wieczorem nieznanymi sprawcami strzelił do tutejszego jugosłowiańskiego attache wojskowego, nie raniąc go jednak. Dziś Rada Ministrów postanowiła wsząć energiczne kroki u rządu bułgarskiego w tej sprawie.

ZWINIĘCIE OBOZU MIĘDZY- NARODOWEGO TURNIEJU SKAUTÓW.

Kopenhaga, 20. sierpnia. (Tel. G. P.) W ubiegłą niedzielę wśród niezwykłej słoty zwinęto obozy międzynarodowego turnieju skautów, których rozlokowano w mieszczkach okolicznych domów. Skauti pozostaną jeszcze dni kilka jako goście Danii. Król duński jeszcze tego dnia odbył rewję skautów, reprezentujących 33 państw, ustawionych według porządku alfabetycznego nazw narodowości. Na rewji byli obecni: królowa duńska, książę Waldemar, członkowie korpusu dyplomatycznego, minister spraw zagr. Moltke z małżonką i inni. Popołudniu gen. Povell rozdał skautom zdobyte nagrody. Nagrody otrzymali w porządku następującym: Ameryka 181, Anglja 172, Węgry 166, Norwegia 158, Polska 155, Austria 142, Szwajcaria 139, Francja 136, Holandia 135, Włochy 111, Chili 91, Lubeburg 75. Dalsze miejsca w tym turnieju nie wchodzi w rachubę. Do rzędu tych należy grupa duńska.

Nowe rozporządzenia Prez. Rzpltej.

DOTYCZYĆ ONE MAJA SANACJI GOSPODARSTWA SPOŁECZNEGO.

(Telefem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20. sierpnia. (JK). Ustawa z 31. lipca 1924 r. o naprawie skarbu państwa i gospodarstwa społecznego, dająca rządowi szerokie pełnomocnictwa w dziedzinie finansowej i gospodarczej, stanie się niebawem podstawą całego szeregu rozporządzeń Prezydenta Rzpltej. Kolejność tych rozporządzeń będzie mniej więcej następująca: 1) rozporządzenie o wysokości odsetek ustawowych, 2) o akcjach zaginionych, 3) w sprawie prawa czekowego, 4) w sprawie prawa wekslowego. Wymienione projekty rozporządzeń są już na ukończeniu i rozpatrzone będą przez Radę min. zapewne jeszcze w ciągu bież. miesiąca.

W opracowaniu zaś min. skarbu są następujące projekty rozporządzeń Prezydenta Rzpltej: 1) rozporządzenie o warrantach i 2) nowelizacja prawa akcyjnego.

Projekty te już w ciągu pierwszej połowy września będą przez Radę min. rozpatrzone i uchwalone.

Równocześnie są w toku przygotowania, mające na celu przeprowadzenie z początkiem września szeregu zarządzeń w dziedzinie oszczędnościowej, oraz kontroli nad finansami samorządów.

NOWE PEŁNOMOCNICTWA DLA RZĄDU.

Warszawa, 20. sierpnia. (Z) Ogłoszona została i już obowiązuje ustawa o naprawie skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego, t. zw. ustawa o pełnomocnictwach, uchwalona przez Sejm w dniu 31. lipca. Art. I. ustawy wyszczególnia postanowienia za pomocą których prowadzona będzie dalsza sanacja skarbu, oraz sprawa gospodarcza. Art. II. daje ustawie moc obowiązującą do 31. grudnia b. r. w celu jej wykonania. Wydawane będą rozporządzenia Prezydenta Rzpltej na podstawie uchwały Rady Ministrów.

Małopolska otrzyma nowe uzdrowisko.

Powstanie ono w Rozłucz, w powiecie Turczańskim.

(Telefem od naszego korespondenta.)

Sambor, 20. sierpnia. Donoszą tu, że były dyrektor Banku Depozytowego we Lwowie p. Szymon Diesche sprzedał swój majątek w Samborze w Rozłucz w polskie ręce za cenę kupną w kwocie dw. eście kilkadziesiąt tysięcy złotych.

Majątność Rozłucz, w powiecie turczańskim, położona w okolicy przeważnie górystej, została nabyta w celach leczniczych. Ma tam powstać wielkie sanatorium dla pierśniwo chorych.

Pogrzeb Matteotti'ego.

WDOWA ZŁOŻYŁA NA PIERSIA CH ZMARŁEGO MAŁY KRZYŻYK
Z KOŚCI SŁONIOWEJ.

Wiedeń, 20. sierpnia. (Tel. G. P.) „Tagblatt“ donosi z Rzymu: Wczoraj po południu przywieziono zwłoki Matteotti'ego z Riano do stacji kolejowej Monte Rotondo. Władze zarządziły jak najdalej idące środki ostrożności. Wzdłuż linii kolejowej ustawione były posterunki wojskowe. W pogrzebie wzięła udział tylko najbliższa rodzina. Wdowa złożyła na piersiach

zmarłego mały krzyżyk z kości słoniowej, ucałowała wieko trumny, wymawiając głośno imię nieboszczyka. W kościele miejscowym i w kościołach rzymskich odbyło się żałobne nabożeństwo. Na murach Rzymu ukazały się małe plakaty, w których wdowa po zamordowanym wzywa współobywateli do zachowania zgody i jedności.

„Obejmuję opiekę nad osobą Prezydenta“.

HRABIA, KTÓRY ZABAWIŁ SIĘ W AGENTA POLICYJNEGO. —

(Telefem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20. sierpnia. (Z) Z Paryża donoszą: Przed trybunałem paryskim stanął hr. Sigaldi, liczący 43 lat życia, pod zarzutem

wykonywania funkcji policyjnych bez upoważnienia władz bezpieczeństwa. W dniu wyboru prezydenta Francji hr. Sigaldi zjawił się

w pałacu i oświadczył, że obejmuje opiekę nad osobą prezydenta. Obszedł wszystkie pokoje, zrewidował zamki od drzwi, rozdawał instrukcje gwardji, a nawet kazał sobie przedstawić kartę obiadową, w której poczynił pewne zmiany. W ten sposób gospodarzył przez szereg dni. Gdy jednak jeden z lokajów przyszedł do przekonania, że nie jest on agentem bezpieczeństwa, hrabia został aresztowany. Podczas rozprawy sądowej powstała kwestja, czy wolno obywatelowi wykonywać czynności, dla których przeznaczona jest policja. Czynności te jednak leżały do pewnego stopnia w interesie osoby prezydenta Francji. Sąd skazał hr. S. na 100 fr. grzywny, za jakąś drobną nieformalność. Prezydent Francji wystosował do skazanego list, proponując mu służbę w państwowej policji. Hrabia S. z wdzięcznością przyjął ofertę.

FCHA ZABÓJSTWA ERZBER- GERA

Berlin, 20. sierpnia. (Tel. G. P.) Poseł niemiecki w Budapeszcie otrzymał polecenie zażądania wydania Foerstera w razie, jeżeli zostanie udowodnione, że brał on udział w zamordowaniu Erzbergera.

ZRĘCZNY MŁODZIEŃC.

(Telefem od naszego koresp.)
Warszawa, 20. sierpnia. (Z) Dzisiaj rano w Banku dla handlu i przemysłu wytwornie ubrany młodzieniec poprosił o zmianę na złote kilkadziesiąt dolarów. W chwili, gdy dyrektor oddziału tego Banku zajęty był obliczaniem, klient wyciągnął zręcznie dyrektorowi z kieszeni marynarki portfel zawierający kilkadziesiąt złotych i dokumenta.

TRAGEDJA MŁODEJ DZIEW- CZYNY.

Warszawa, 20. sierpnia. (Z) Dzisiaj o godz. 11 przedpoł. w domu przy ul. Zielnej 35 popełniła samobójstwo znana w Warszawie 201 letnia córka antykwarjusza Gutmajera. Samobójstwu nastąpiło w oryginalny sposób. Młoda osoba zażyła naprzód truciznę, następnie przecięła sobie żyły u obu rąk i wyszedłszy na parapet okna z 4-go piętra rzuciła się na bruk. Śmierć nastąpiła natychmiast. Przyczyny tej strasznej desperacji nie są na razie znane.

Radio jako impuls popę- dowy na odległość.

Lwów, 20. sierpnia.

(jp) Donosiliśmy o francuskim wynalazku kierowania za pomocą promieni radiowych pociskami na odległość. Obecnie z Rzymu dochodzi wiadomość, że włoski inżynier Erminio Fiamma wynalazł nowy radiotelematyczny system, umożliwiający kierowanie z odległości ruchomym przedmiotem za pomocą fal elektromagnetycznych. Próby, czynione w obecności komisji, delegowanej przez włoskie ministerstwo marynarki, miały jak najpomyślniejszy rezultat. Kontrolerowie, zaopatrzeni w stację nadawczą, kierowali z odległości 1500 metrów łodzią, która za pomocą impulsu radiowego wykonała 60 nadanych ruchów na przestrzeni 10 mł. Nowy system pozwala zarówno na kierowanie pociskami na lądzie, jak też na morzu i w powietrzu.

KINO LEW Dzisiaj w czwartek 21. b. m. wielki
dramat w 6 akt. p. i. PREMIERA
KSIĄŻĘ I MASZYNISTKA
3 UROCZE KOBIETY WALCZA 3
O SERCE PIĘKNEGO KSIĘCIA 3

Interesująca treść. — Bogata wystawa. — Doskonała reżyserja. —
Wspaniałe zdjęcia.

Koncertowa ilustracja muzyczna 12 osób! 6087

Czytajcie „Szczotka“

Mac Donald pragnie przekształcić Radę Ligi Narodów.

I W PIERWSZYM RZĘDZIE WYPOSAŻA JA W DOSTATECZNE PEŁNOMOCNICTWA WOJSKOWE.

Wiedeń, 20. sierpnia. (Tel. G. P.). „N. Fr. Presse” donosi z Londynu: Mac Donald ukończył swój projekt, dotyczący układu bezpieczeństwa i międzynarodowego sądu rozjemczego, który to projekt ma być przedłożony Lidze Narodów. Projekt zmierza do przekształcenia Rady Ligi Narodów w stałe ciało wykonawcze, w skład którego wchodziłyby najważniejsze osobistości polityczne i wojskowe. Zadaniem tego ciała byłoby wykonywanie decyzji Ligi Narodów. Mac Donald pragnie, aby Liga Narodów stała się międzynarodowym sądem rozjemczym dla rozstrzygnięcia międzynarodowych sporów, zagrażających pokój. Mac Donald nie pragnie wyposażyć Ligi Narodów w skuteczne pełnomocnictwa wojskowe, a zamierza jedynie udzielić Lidze Narodów kontyngentu wojskowego dla przeprowadzenia jednomyślnej decyzji Rady Ligi Narodów i decyzji co do użycia siły zbrojnej, powziętej większością głosów.

ALE LEKCEWAŻYĆ SOBIE NIE WOLNO.

Sztokholm, 20. sierpnia. (Tel. G. P.) Dziennik szwedzki „Stoch Tidningen” domaga się, aby w

Kraków o naszej operze.

Lwów, 20. sierpnia. Kraków, stęskniony za przedstawieniami operowymi, wita każdego zespołu śpiewaczy z radością i chętnie patrzy przez palce na rozmaite niedociągnięcia i przeciagnięcia. A jednak i krakowscy referenci muzyczni nie szczędzą operze lwowskiej pigulek gorzkich, podkreślając, że kwestia repertuaru stanowi u niej bolączkę specjalnie dotkliwą i przykrą. „Młóci się od lat — czytamy w „Nowej Reformie” — jedno i to samo, nie wychodząc poza ciasne koło starych rzeczy, nie odświeża się repertuaru najwybitniejszymi dziełami, mającymi wszelkie szanse sukcesu, graniem od lat przez wszystkie miasto stołeczne, ale prowincjonalne teatry zagraniczne. Opera, której np. brak Mozarta i prawie że obcy Wagner!”

„Polska opera, która — polskiej twórczości wystawiła jedyną tylko „Halke”! Był za to „Prorok”, tak, jakby za „Hugenotami” nie można było zaspokoić tęsknoty naszego słuchacza za Meyerbeerem i „Dama Półkowa”, jako nowość... Od lat zaś dwudziestu kierownicy naszych oper odcięli Polskę zupełnie od zachodu i mało ich obchodzi, że tam w tym czasie napisano moc pięknych rzeczy, cieszących się ogólną wziętością, im wystarcza „Zydówka” i „Butterfly”. Czy to nie śmieszne i przykre zarazem? Jak w takich warunkach mówić o kulturze muzycznej społeczeństwa, w ten sposób karmionego...”

Sąd — przyznajemy — ostry, ale sprawiedliwy. A dyrekcja naszych teatrów tak chętnie szermuje zarzutem o stronniczości krytyki lwowskiej!

zgromadzeniu Ligi Narodów wzięli udział ze strony szwedzkiej premier albo minister spraw zagr. przynajmniej w pierwszych posiedzeniach Ligi. Dziennik wskazuje na fakt, że tegorocznemu posiedzeniu Ligi

przypisują w świecie politycznym szczególne znaczenie i że prawdopodobnie tak premier Herriot, jak i Mac Donald z tego właśnie powodu brać będą udział w zjeździe genewskim.

Wszyscy zadowoleni.

Co i gdzie mówią o wynikach konferencji londyńskiej.

LIST, OGŁOSZONY PO NIEWCZASIE.

Paryż, 20. sierpnia. (Tel. G. P.). Agencja Havasa komunikuje: W oficjalnych kolacjach francuskich nie wywołała bynajmniej zdziwienia treść świeżo ogłoszonego listu Mac Donalda, przedstawiającego tezę angielską co do sytuacji w Zagłębiu Ruhr. Zaznaczyć należy, że list był napisany przed mową Mac Donalda, wygłoszoną na końcowym posiedzeniu konferencji londyńskiej, w której to mowie premier angielski wyraził zadowolenie z powodu pomyślnego rozwiązania spraw ewakuacji. Ogłoszenie listu bynajmniej nie zmienia stanowiska Francji co do omówionej kwestji, a z drugiej strony ani na jotę nie zmniejsza pomyślnego wyniku konferencji.

NIEMCY RADZA.

Berlin, 20. sierpnia. (Tel. G. P.). Frakcja parlamentarna niemieckiej

partji ludowej w obecności ministra spraw zagr. Stresemanna odbyła posiedzenie, poświęcone specjalnie omówieniu wyników konferencji londyńskiej.

Berlin, 20. sierpnia. (Tel. G. P.). Na dzisiejszym posiedzeniu komitetu senatorów zapadnie decyzja co do zwołania na piątek popołudniu plenarnego posiedzenia parlamentu. Na porządku dziennym plenarnego posiedzenia będzie przyjęcie oświadczenia rządu Rzeszy o przebiegu konferencji londyńskiej. Debata nad oświadczeniem na tem posiedzeniu prawdopodobnie się nie rozpocznie.

ZADOWOLENIE PREZYDENTA COOLIDGE'A.

Waszyngton, 20. sierpnia. (Tel. G. P.). Biały Dom ogłosił oficjalny komunikat, w którym prez. Coolidge wyraża swoje zadowolenie z powodu pomyślnego wyniku konferencji londyńskiej.

Czy nie daremny trud?

Rada ministrów ma zastanowić się nad ustaleniem naszego stosunku do Sowieców.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20. sierpnia. Premier Grabski jest w Spale. Z początku przyszłego tygodnia będzie w Warszawie i będzie uczestniczył w Radzie Min. Wogóle w najbliższych dniach będzie mił czas pod iełony między Spalą a Warszawą. W tych dniach odbędzie się w Spale posiedzenie komitetu politycznego Rady Min. Tematem obrad będzie sprawa zabezpieczenia wojskowego i policyjnego Kresów Wschodnich, oraz sprawa ustalenia naszego stosunku do Sowieców. W Spale będzie również w tych dniach gen. Skorski.

Warszawa, 20. sierpnia. (Z.) Min. spraw wojskowych gen. Sikorski przerwał swój urlop wypoczynkowy i przybył dziś do Warszawy, skąd wyjeżdża jutro do Spaly, gdzie odbędzie się posiedzenie „Komitetu Politycznego Rady Min.” przy udziale Prezydenta Rzpltej. Posiedzeniu temu przypisują wielkie znaczenie, na co wskazuje zresztą przedewszystkiem właśnie przerwanie urlopu przez Ministra spraw wojskowych.

W tej samej sprawie donosi A. W. co następuje:

Gen. Sikorski przerywa urlop i wraca dziś do Warszawy, aby wziąć udział w obradach komitetu politycznego w Spale nad sprawą bezpieczeństwa granic wschodnich.

Warszawa, 20. sierpnia. (Z.) Z Wilna donoszą: Banda rozbójnicza, która przekroczyła granicę w celu dokonania napadu na miasteczko Rakowiec i Wolę, znajduje się jeszcze na terytorjum polskiem. Władze polskie podjęły kroki, celem otoczenia bandy i wyłapania jej członków.

Dochodzą wiadomości z pogranicza, że sowieccy żołnierze bez powodu postrzelili mieszkańca miasteczka Rubiarzewicze, Stanisławskiego, który szedł przypadkowo z poli-

cjantem wzdłuż granicy sowieckiej. Stanisławski padł ciężko ranny od kul bolszewickich. Bolszewicy przekroczyli granicę i rannego unieśli z sobą. Policjant zdołał uciec z miejsca wypadku i doniósł władzy przełożonej o zajściu.

Stwierdzono ponad wszelką wątpliwość, że po wsiach powiatów nadgranicznych kryje się znaczna ilość tajemniczych osobników, którzy zapowiadają na koniec sierpnia zuchwały napad band bolszewickich.

Nie ulega wątpliwości, że jakkolwiek z jednej strony mogą być informacje ścisłe, to jednak z drugiej strony należy podkreślić, że sztab dywersyjny wysyła na granicę umyślnie swoich zaufanych, aby grali na nerwach ludności i propagowali upadek ducha. Akcja takiej propagandy, mającej na celu depresję moralną, wymaga ze strony polskiej jak najpilniejszej kontrakcji tem bardziej, że robota agentów obcych prowadzona jest bez żadnych skrupułów przeciw państwu.

„NASZE MORZE”

Warszawa, 20. sierpnia. (Tel. G. P.) Celem rozbudzenia w społeczeństwie naszym poczucia ważności dostępu do morza, Pol. T. Krajoznawcze. Liga Żegluga Polskiej i Związek Obrony Kresów Zachodn. organizują wystawę „Nasze Morze”. Protektorat nad wystawą tak ważną dla naszego państwa objął p. Prezydent Rzpltej Wojciechowski. Wystawa odbędzie się w gmachu Politechniki warszawskiej, gdzie zajmie aulę i kreślarnię, zaś eksponaty większe będą umieszczone na dziedzińcu i w ogrodzie.

OBRADY W SPRAWACH KREDYTOWYCH.

(Telefonem od naszego korespondenta) Warszawa, 20. sierpnia. (Z.) Wczoraj odbyła się w Min. skarbu konferencja pod przewodnictwem Premiera Grabskiego w sprawach kredytowych z udziałem prezesa Banku Polskiego Karpińskiego i prezesa Banku Gospodarstwa Kraj. Steczkowskiego. Tematem obrad była sprawa likwidacji tych kredytów które były udzielone z budżetu państwowego na złagodzenie skutków przesilenia gospodarczego. Omówiono również sprawę dostosowania polityki kredytowej Banku Gospodarstwa Krajowego do statutu tego Banku, który przewiduje kredyt długoterminowy.

BĘDZIEMY SIĘ MOGLI NADAĆ POJEDYNKOWAĆ.

(Telefonem od naszego korespon.) Warszawa, 20. sierpnia. (Z.) Min. sprawiedliwości odpowiedział na interpelację klubu Ch. N. w sprawie zapobiegania pojedyńkom. Min. potwierdził, że jakkolwiek pojedynek jest średnio-wiecznym przeżytkiem, uważany jest jednak przez pewne sfery za akt rozprawy honorowej. Podczas ostatnich trzech lat ujawniono w Rzpltej tylko 10 pojedyneków, w których nikt nie został zabity. W powyższych wypadkach przeprowadzone zostały, lub są w toku dochodzenia śledcze. Ilość pojedynek u nas — twierdzi min. sprawiedliwości — nie jest więc zagrażająca i niema podstawy do wydawania specjalnych w tym względzie zarządzeń.

W WARSZAWIE SA MIESZKANIA DO WYNAJĘCIA.

(Telefonem od naszego koresp.) Warszawa, 20. sierpnia. (Z.) Na Nowym Świecie nr. 36 i 54 pojawiły się na bramach domu karty zawiadamiające, że w rzeczywistości są mieszkania do wynajęcia. Stwierdzono, że pod nr. 36 jest do wynajęcia 5 dużych sal na biuro, pod nr. 54 zaś lokal na garaż i warsztat. — Przed temi kartkami gromadzą się tłumy publiczności, żywo komentując znak czasu.

Zjazd delegatów PSL „Piast“ w Tarnopolu.

(Od naszego korespondenta).

Tarnopol, 19. sierpnia.

Dnia 15. bm. zjechali się delegaci PSL „Piast“ ze wszystkich powiatów województwa tarnopolskiego na wspólne obrady. — W zjeździe wzięli udział posłowie Bobek, Malik, Witos Andrzej, Ostrowski, jak również prezes Zarządu lwowskiego PSL, p. Blaike. Przewodniczył zebraniu dr. Jan Deskur.

Referat polityczno - gospodarczy wygłosił p. Ostrowski. Po przeprowadzonej dyskusji uchwalono jednogłośnie rezolucję, wyrażającą wotum zaufania prezesowi Witosowi i klubowi poselskiemu za prace na terenie sejmowym. Zebrani, rozpatrując zewnętrzną sytuację polityczną, wyrazili stanowcze żądanie współdziałania sił państwotwórczych na terenie Sejmu, zarówno w celu ugruntowania niepodległego bytu państwa, jakoteż jego zdolności do wszechstronnego rozwoju.

Zebrani domagali się również stanowczo uchwalenia takiej ustawy o reformie rolnej, któraby umożliwiła jej przeprowadzenie. Dalej wyrażono zgodę na stanowisko rządu w sprawie zaprowadzenia 10-godzinnego dnia pracy na Górnym Śląsku, a nadto uchwalono, że ze względu na najżywniejsze interesy państwa, 10-godzinny dzień pracy winien być zaprowadzony w całym państwie.

W dalszym ciągu obrad poseł Bobek wygłosił dłuższe przemówienie na temat akcji kredytowej dla wsi, poczem powzięto w tym kierunku szereg rezolucji, podkreślając szczególnie konieczność pomocy kredytowej rządu dla małych i osadników.

Nakoniec dokonano wyboru nowego Zarządu okręgowego na województwo tarnopolskie i jego przewodnictwo powierzono dr. Deskurowi.

Przed IV Targami Wschodnimi.

KONFERENCJA W SPRAWIE TARGÓW WSCH. W PRADZE CZESKIEJ.

W praskiej Izbie handlowej odbyła się konferencja w sprawie lwowskich Targów. W konferencji tej wzięli udział między innymi przedstawiciele czesko-słowackiego ministerstwa spraw zagr. i sfer gospodarczych. Konsulat polski reprezentowany był na tem zebraniu przez wicekonsula Pawlicę, Targi Wschodnie przez dyr. Grosmana. W ożywionej dyskusji zaznaczył dr. Kruis ze Związku czesko-słow. przemysłowców, że koniecznym jest zorganizowanie w tym roku wycieczki czesko-słow. interesantów na Targi Wschodnie we Lwowie, przyczem jednak podniósł, że głównym utrudnieniem w polsko-czeskich stosunkach handlowych jest brak odpowiedniego traktatu handlowego, o którego zawarcie mają dopiero w najbliższych czasach rozpocząć się rokowania. W ogólności wszyscy mówcy uskarżali się na brak tego traktatu, stwierdzając zgodnie, że po jego zawarciu należy oczekiwać ożywionego ruchu handlowego między obu państwami, zwłaszcza, że dzięki stabilizacji waluty handel z Polską jest teraz znacznie ułatwiony. Stosownie do tego wzmoże się również i zainteresowanie Czech Targami Wsch. Z ramienia czesko-słowackiej Unii Związków rolniczych inż. Junek oświadczył, że zjednoczenie to, które z całą gościnnością zajęło się rozmieszczeniem przybyłych z Polski na praktykę rolnicza do Czech młodych agronomów po wzorowych gospodarstwach rolnych, przygotowuje ze swej strony wycieczkę do Polski na Wystawę rolnicza. Podniesiono wreszcie, że dla wielu wyrobów czesko-słow. (jak np. obuwia) koniunktura handlowa w Polsce jest obecnie nader korzystna i że wobec tego byłoby wskazane obesłanie niemi Targów.

Na wniosek przewodniczącego

p. Matouska zawiązano z pośród obecnych komitet dla poparcia stosunków handlowych z Polską, który w miarę potrzeby ma kooptować członków specjalnie zainteresowanych w stosunkach handlowych polsko-czeskich.

EKSPONATY ALGIERSKIE W DRODZE NA IV. TARGI WSCH.

W ramach zbiorowej wystawy grupy francuskiej na IV. Targach Wschodnich, Generalne Gubernatorstwo Algieru zorganizowało dzięki staraniom p. Arsene Rozée, korespondenta konsularnego i reprezentanta Izby francusko-polskiej pododdział algierski reprezentujący najbardziej charakterystyczne gałęzie algierskiego eksportu.

Ekspozycje te obejmują wina, herbatniki, tytoń i włókna roślinne, sierść kozia, wełnę surową i oczyszczoną, wosk, drzewo korkowe, oliwę, tytoń i papierosy, próbki minerałów w końcu broszury, druki statystyczne i tablice reprezentujące stosunki przemysłowo-handlowe i przyrodnicze Algieru. Część ekspozycji wysłano na Hawr wprost morzem do Gdyni, część zaś odeszła drogą lądową.

GOSPODARczo-NAUKOWE INSTYTUTY GDAŃSKIE NA IV TARGACH WSCHODNICH.

Za zezwoleniem senatu gdańskiego wystąpi na IV. T. W. z kolekcją ekspozycji gospodarczo-naukowych grupa instytutów gdańskich. Udział w niej bierze instytut mineralogiczno-geologiczny, udział melioracyjno-budowany, urząd nadzoru grobli i urząd statystyczny w m. Gdańska, pozatem Tow. hodowli nasion, oraz Związek hodowców bydła, przedstawiając w wykresach i fotografiach właściwości i wydajność gleby, oraz wyniki hodowlane na tamtejszym terenie gospodarczym.

DANJA WOBEC IV. TARGÓW WSCHODNICH.

Poselstwo Rzpłtej Polskiej w Kopenhadze przeprowadziło w sprawie Targów Wschodnich wymianę zdań z Biurem informacyjnym duńskiego „Industrieraadet“ rezultatem czego pewna ilość firm opowiedziała się za pośrednim udziałem na Targach przez reprezentantów polskich, większość natomiast nie decyduje się na czynne wzięcie udziału ze względu na niekorzystną koniunkturę finansową, która Dania przechodzi. Nie poprzestając na tem poselstwo zwróciło się do „Industrieraadet“ z propozycją zorganizowania wycieczki przemysłowców i kupców duńskich na T. W., wskazując w swoim liście nadmienione zawartego traktatu handlowego, oraz na znaczenie handlowe lwowskiego rynku. W rezultacie wspomniana instytucja oświadczyła zgodę na podjęcie inicjatywy zorganizowania wycieczki rozsyłając równocześnie do tamtejszej prasy komunikaty, w których wzywa do wzięcia udziału w wycieczce celem zaznajomienia się ogólnem życiem Polski.

Posel litewski do Ukrainców.

Lwów, 20. sierpnia.

Posel litewski w Waszyngtonie wystosował do redakcji wychodzącego tam pisma „Kanadijskiej Ukrainiec“ list, zatytułowany: „Do wiadomości Braci Ukrainców“, w którym zaprzecza wiadomościom prasy polskiej, jakoby rząd litewski organizował i uzbrajał bandy partyzanckie, przekraczające się przez linie demarkacyjną na terytorjum Polski w celach rabunkowych. Również zaprzecza wiadomościom prasy polskiej o kryzysie ekonomicznym na Litwie, o spadku waluty litewskiej i ucieczce ministra skarbu Petrušisa za granicę ze znaczną sumą funduszy państwowych. Prawdomowny poseł twierdzi, że wiadomości te rozszerza prasa polska w celu zdyskredytowania Litwy za granicą i by zmniejszyć zaufanie do jej położenia ekonomicznego.

JAKÓB HENNERY.

ZAKŁAD. O ŻYCIU.

Powieść kryminalna z franc.

(Ciąg dalszy.)

Sędzia śledczy i jego pomocnik nie brali prawie udziału w rozmowie; nieszczęśliwy Cassoulet oczekiwał niecierpliwie końca obiadu, myśląc o danej mu przez reportera obietnicy.

A Basselin zdawał się zapomnieć o niej zupełnie.

Wreszcie poćniano czarną kawę, a reporter opowiadał dalej z werwą o owem bujnym życiu bulwarów...

Brygadier nie mógł już dłużej wytrzymać. Demonstracyjnie wyciągnął z kieszeni kamizelki swą „brzyzią „cebule“:

— Oho! — zauważył z udanem zdziwieniem, — to już trzecia dochodzi!

— Trzecia? — powtórzył ze zdziwieniem reporter. — Jak ten czas szybko leci! Wdzięczny panu

jestem, brygadierze, żeś mi o tem przypomniał. Muszę, niestety, panów pożegnać — jadę natychmiast do Paryża, gdzie jestem potrzebny.

Powstano od stołu; rozpoczęły się uściski rąk, uprzejme pożegnania, — wreszcie Basselin skierował się ku wyjściu.

Alle Cassoulet nie chciał ustąpić; chwytając reportera lekko za poję ubrania, przypominał mu:

— A obiecana informacja?

— Gdzie ja mam głowę! — odpowiedział reporter, przystając. — A no, — słowo się rzekło... Słuchaj pan zatem: wyjdź pan na ózwonnicę kościelną, — a skoro pan już będziesz wysoko, wysoko, u szczytu, rozglądaj się pan uważnie dookoła.

— I cóż dalej?

— Dalej? — nic. To wszystko, drogi panie, — a nawet tego nie powinienem być panu zdradzać.

— Znowu „zawracanie głowy“, — mruknął brygadier, mrużąc filuternie prawe oko.

— Powinieneś mi pan wierzyć, — odparł z naciskiem Basselin. — Jeżeli umiesz pan patrzeć, — odkryjesz pan z tego obserwatorium tajemnicę przeszłości... a kto wie,

— może i przyszłości!

I skłoniwszy się jeszcze raz nisko, — elegancki reporter „Dziennika“ wyszedł z hotelu, — podczas gdy brygadier dla zadokumentowania, że „nie jego można brać na kawał“, — wzruszył lekceważąco ramionami, mrużąc jeszcze raz prawe oko.

VI.

„NOWA SEKRETARKA.

Nazajutrz rano Basselin, który wrócił do Paryża poprzedniego wieczora, wstał z łóżka w doskonałym humorze.

— Matuchno, — odezwał się, wchodząc do jadalni, gdzie matka czekała na niego ze śniadaniem, — znalazłem już sekretarkę.

— Żeby ci się choć tym razem poszczęściło, — odpowiedziała starszuszka ze swym zwykłym, łagodnym uśmiechem.

— Zobaczysz sama niezadługo, matuchno. — Ma się tu zjawić za chwilkę — i ty będziesz łaskawa ją przyjąć.

— Może byłoby jednak lepiej, gdybyś ty ją właśnie przyjął pierwszy w naszym domu?

— Daruj, matuchno, — ale mam

inne zdanie. Pragnę właśnie, abyś ty się zetknęła z nią w czasie, gdy mnie nie będzie w domu. Nie potrzebujesz się wtedy liczyć z moją osobą, a owa młoda paniuszka wywrze na tobie właściwe wrażenie... A tu nie idzie, matuchno, o samo poznanie jej i przyjęcie w naszym domu. Z pewnych ważnych powodów, których jednak chwilkowo ci jeszcze wytłuszczyć nie mogę, trzeba, abyś się nią nieustannie i to bardzo troskliwie opiekowała. Panna Janka, — tak jej na imię, — jest sierotą i grozi jej straszne nieszczęście... Bo czyż można wyobrazić sobie większe nieszczęście, matuchno, — jak śmierć gwałtowna w dwudziestym wiośnie życia?

— Bój się Boga, co też ty mówisz?

— Niestety, najszczerszą prawdę! I pragnąc ją ocalić, postanowiłem oddać ją pod twoją opiekę, matuchno, — pewny z góry, że się na to zgodzisz. Dodać muszę, że biedne dziewczę nie ma nawet pojęcia o tem, co jej grozi. Zresztą to i lepiej chyba; w przeciwnym razie życie jej, i bez tego już niewesołe, stałoby się strasznie ciężkie.

Ile rządów miała dotychczas Polska?

Niepodległa Polska miała już 11 rządów. Dwunastym z kolei jest rząd teraźniejszy Wł. Grabskiego. Rządy te były następujące:

Rząd Ignacego Daszyńskiego (od 14. listopada do 17. listopada 1918) — 3 dni. Rząd Jędrzeja Moraczewskiego (od 17. listopada 1918 do 26. stycznia 1919) — 1 miesiąc i 29 dni. Rząd Ignacego Paderewskiego (od 16. stycznia 1919 do 13. grudnia 1919) — 7 miesięcy i 10 dni. Rząd W. Witosa (od 24. lipca 1920 do 19. września 1921) — 13 miesięcy i 25 dni. Rząd Antoniego Ponikowskiego (od 19. września 1921 do 28. czerwca 1922) — 9 miesięcy i 9 dni. Rząd Artura Śliwińskiego (od 28. czerwca 1922 do 29. lipca 1922) — 1 miesiąc i dzień. Rząd Jul. Nowaka (od 27. lipca 1922 do 16. grudnia 1922) — 4 miesiące i 7 dni. Rząd Wład. Sikorskiego (od 16. grudnia 1922 do 28. czerwca 1923) — 6 miesięcy i 12 dni. Rząd W. Witosa (od 28. czerwca 1923 do 19. października 1923) — 5 miesięcy i 2 dni. Rząd Władysława Grabskiego od 19. grudnia 1923, rządzi dotychczas.

Echa zaburzeń majowych w Zabłotowie.

Lwów, 30 sierpnia.

Głośne zaburzenia w dniu 1. maja br. w Zabłotowie, znalazł niebawem swój epilog przed sądem przysięgł. w Kołomyżach. Prokuratura oskarża kilkudziesięciu uczestników tych zaburzeń (20 pozostaje dotychczas w areszcie śledczyń), o zbrodnię zdrady głównej i buntu z §§ 53 i 73 u. k. Śledztwo w tej sprawie prowadził bardzo sumiennie radca Moldauer.

ECHA AFERY KOMUNISTYCZNEJ W WARSZAWIE.

(Telefonem od naszego koresp.)
Warszawa, 20 sierpnia. (Z) W związku z aresztowaniami komunistów przy ul. Królewskiej 41 w mieszkaniu dyrektora jednego z banków, policja obecnie bada ten lokal, odkryła specjalną ściankę drewnianą, poza którą znajdował się konspiracyjny lokal komitetu komunistycznego. Znalezione maszyny do pisania, aparaty, przyrządy i aparat do litografowania. Stwierdzono również, że w skrytce tej pracowali często przyjezdni z zagranicy szpiecy.

ARESZTOWANIE SPRAWCÓW SENSACYJNEJ KRADZIEŻY

(Telefonem od naszego korespondenta).
Warszawa 20 sierpnia. (Z) W ręce policji wpadli dwaj sprawcy wielkiej sensacyjnej kradzieży w mieszkaniu pełnomocnego ministra Austrii. Jeden z nich Tarzyński sprowadzony na policję, skorzystawszy z nieuwagi warty, popełnił samobójstwo przebiwszy sobie brzuch nożem.

KARBUNKUŁ W SIEKIERKACH.

(Telefonem od naszego koresp.)
Warszawa 20 sierpnia. (Z) W Siekierkach pod Warszawą nad Wisłą pojawiła się niebezpieczna zaraza bydła t. zw. „kARBUNKUŁ“. Urząd weterynaryjny poddał ścisłej obserwacji inwentarz wsi, policja zaś zamknęła zupełnie Siekierki, nie przepuszczając do miasta żadnych produktów.

Skutki układu chińsko-sowieckiego.

Uchodźcy rosyjscy w Chinach zostaną wydani na rękę Czerezwyczałki.

Pogranicze sow., 20. sierpnia.

Z Moskwy donoszą: Prasa sowiecka stwierdza nowe wielkie trijumfy „znanego z szczęśliwej ręki“ dyplomaty sowieckiego Karachana. W ślad za doprowadzeniem do pomyślnego skutku sprawy układu polityczno-gospodarczego z Japonią — o czym donosiliśmy we wczorajszym numerze „Gaz. Lw.“ — Karachan obecnie „szczęśliwie“ sfinalizował nowy układ z rządem chińskim treści, jedynej w swoim rodzaju. „Oryginalność“ tego układu polega na tym, że podyktowany został nie chęcią jakichś sowieckich interesów politycznych lub gospodarczych, lecz jedynie odruchem ślepej, bezwzględnej zemsty na bezbronnych przeciwnikach ustroju sowieckiego. Chodzi w danym wypadku o szerokie rzesze uchodźców rosyjskich z Dalekiego Wschodu, które, ratując się z pod jarzma bolszewickiego, uciekły do Chin i tam, w ilości ponad 18.000

osób, znalazły sobie źródło do życia w pracy w rozmaitych chińskich urzędach państwowych. Otóż obecnie p. Karachan zawarł układ z rządem chińskim, mocą którego wymieniony rząd zobowiązał się do zwolnienia z posad państwowych oraz nieudzielania im w przyszłości jakichkolwiek innych stanowisk niewygodnych dla Karachana zbiegów rosyjskich. Wyrzucenie z posad ma być przeprowadzone wedle wskazówek rządu bolszewickiego, a na podstawie personalnych wykazów Karachana. Ponieważ wydalenie w ten sposób nie mogą się spodziewać zdobycia w najbliższej przyszłości jakiegokolwiek innego sposobu zarobkowania, p. Karachan jest pewnym, że dalszy los zaprowadzi tych 18 tysięcy „kontrewolucjonistów“ z powrotem do „ukochanej oyczyzny“, gdzie na ten łup z niecierpliwością oczekuje nienasycona „czerezwyczałka“.

Przez 12 godzin zawieszeni nad przepaścią.

Straszna przygoda trzech alpejskich turystów.

Lwów, 20 sierpnia.

(jp) Przed kilku dniami szczyt zwany „Grand Diabie“ należący do grupy Mont Blanc stał się sceną jednego z najbardziej sensacyjnych z pośród zanotowanych przez kroniki wypadków. Mianowicie trzech młodzi Włosi przybyli z Turynu do Chamonix, aby stąd urządzić wycieczkę na wspomniany szczyt, uchodzący za jeden z najcięższych do zdobycia. Wybrali się w drogę bez przewodników i udało im się zbliżyć już niemal do szczytu, gdy nagle jeden z nich poślizgnął się i pociągnął za sobą towarzyszy, zwązanych z nim dla bezpieczeństwa lina.

Szczęściem w nieszczęściu lina owinęła się o wystający cypl skały, dzięki czemu trzej turyści nie wpadli na dno przepaści, ale osunęli się tylko o 100 metrów i zawisli

w powietrzu.

W tem strasznym położeniu, zagrożeni ciągle zerwaniem się liny pozostawali aż do przybycia pogotowia ratunkowego z Chamonix, gdzie zapomocą lunety spostrzeżono straszny wypadek.

Z trzech ofiar własnej nieostrożności na gorzej wyszedł pewien Włoch, który odniósł z amantem obu nóg, drugi z turystów omdlał ze strachu i bólu, trzeci wyszedł z lekimi tylko obrażeniami.

Ponieważ zapadła ciemność zanim można było turystów uwolnić z ich nieszczęśliwego położenia, przeto cała ekspedycja ratunkowa wraz z ocalonymi musiała pozostać przez całą noc na szczycie ułwiska a dopiero dnia następnego m. zn. było rannych przewieźć do Chamonix.

W jaki sposób zwierzę broni się przed nieprzyjacielem.

Nie tylko ludzie posługują się pociskami, zwalczając nieprzyjaciół. — Obok jeżozwierza, mającego niby strzelać, a właściwie tylko, gubiącego swe igły w ucieczce przed wrogiem, natura zna wiele rozmaitych tworów, naprawdę miotających celne strzały dla odstraszania i pokonania przeciwników.

Wallacé, słynny współzawodnik Darwina, zrobił spostrzeżenie, że pewna jaszczurka amerykańska, podobna trochę do kameleona, a zwana przez zoologów Phrynosoma, w razie potrzeby strzela krwawymi łzami. — Spostrzeżenia te potwierdził uczoney Hay z Waszyngtonu. — Ten płynny pocisk dwa razy ugodził samego spostrzegacza w oko, powodując lekkie nadbrzmienie powieki.

Znana też jest przyrodnikom rybka Toxotes. Zbliżywszy się do rośliny nadbrzeżnej, na której siedzi owad, napastniczka sprawia mu przysnąć, zmuszając przez to swą ofiarę, by wpadła w wodę. — Na Jawie mieszkańcy chętnie trzymają te rybki w akwarjach i bawią się często kosztem much, oddawanych tym rybkom na dowolne pożarcie.

Amerykańkin Poulton zbadała niedawno gasienicę motyla Dieranorvinula. Straszliwym jej wrogiem jest pewien owad błonkoskrzydły, który w ciele jej składa moc jajeczek. Młode owadki, wykluwszy się z jajek, pożerają potem gasienicę żywcem. Otóż biedaczka, gdy tylko w porę zdąży spostrzedz napastnika, czestuje go płynem jadowitym, a bardzo skutecznym pociskiem, zawierającym w sobie kwas

mrówczany.

Henryk Coupin, przyrodnik, powracając z przechadzki, spostrzegł na ziemi leżącego chrząszcza, którego chciał podnieść. W tej chwili uczył silny ból w oku, a owad znikł bez wieści. Ból trwał bardzo długo, a po dwóch tygodniach część skóry odpadła mu z powieki.

Nakoniec wspomniemy tu jeszcze o mrówce bożej, której bezskrzydła samiczka siedzi w wydrążonym przez siebie zagłębieniu w ziemi, a gdy owad jaki tam się zabłąka, ciska na przybysza płaskim. Ofiara stacza się na dno kryjówki razem z osypującą się grudką ziemi.

Fatalny wypadek na jeźdździe bodeńskim.

Zatonięcie łodzi motorowej — 10 osób wpadło do wody. — Radca ministerjalny Lindner utonął.

Berlin, w sierpniu.

(p.) Na jeziorze bodeńskim zdarzył się fatalny wypadek zatonięcia łodzi motorowej, na której znajdowały się same wybitne osobistości świata niemieckiego urzędowego, między innymi prezydent Wirtembergii Bazille, b. prezydent Hieber i kilku innych ministrów, oraz radców ministerjalnych. Wszyscy wpadli w nurty jeziora, zdołali się jednak uratować z wyjątkiem radcy minist. Lindnera, który utonął skutkiem udaru sercowego.

Powodem wypadku miało być to, że łódź wpadła w wir powstały po przejściu tą drogą większego parowca.

NADESŁANE.

Dr. Michał Wiktor

Lekarz i Dentysta

przedtem przy pl. Marjackim obecnie przy pl. Akademickim 1. l. p. obok pomnika Fredry. 6038

Technik-Dentysta

M. Kalter

ul. Gródecka 30 powrót.

6378

Gielda Iwowska.

Lwów, 20. sierpnia.

Sytuacja na giełdzie niezmienniona. Podaż nadal przewyższa popyt, zwłaszcza w zbożu twardym. Do transakcji na giełdzie nie przyszło. Tendencja utrzymana. Usposobienie bez ochoty.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa. (PAT.) Notowania z dnia 20. b. m. Gotówka: Dolary 518¹/₂, 521, 516; funty ang. 2798, 2711, 2785, Czeki: Belgja 2597¹/₂, 2577, 2583, 2557, Nowy Jork jak gotówka, Londyn 2385, 2325, 2326, 2314, Paryż 2800, 2780, 2793, 2700, Praga 15¹/₂, 1557, 543, Szwajcaria 9725 9727. Wiedeń 732¹/₂, 735, 728, Włochy

„Umre w dzien Wszystkich Swietych o polnocy“.

Jasnovidzenia i przeczucia sa przeciez faktem!

DOWODEM TEGO AUTENTYCZNE PRZYKLADY.

Wśród niezliczonych objawów medjumicznych istnieje pewna kategoria faktów, zasługująca na szczególną uwagę.

Są to mianowicie fakty **jasnowidzenia lub zjawisk świetlnych**, które miały miejsce poza sferą doświadczeń medjumicznych zawodowych.

Znany jest wypadek jasnowidzenia p. Przybylskiej w epoce najścia bolszewików na Polskę. Chodzi tu o przepowiednie klęsk i zwycięstw polskich, oraz zmian politycznych. Jasnovidząca miała swoje wizje w okresie od 10. czerwca do 21. lipca 1920 roku. Wizje te były natychmiast komunikowane Towarzystwu badań psychicznych w Warszawie. Otóż dotyczyły one wypadków o kilka tygodni i nawet parę miesięcy późniejszych.

W okresie zwycięstw pod Kijowem i nad Berezyną zostały przepowiedziane bardzo ściśle klęski Wisła, potem kolejno zdobycie i zwycięstwa Mińska, Kowna, Wilna, aż do zwycięstwa 15. sierpnia włącznie, aż do Lidy, rozprószenia armii bolszewickiej, wyszczególnienia zdobyczy wojennych itp.

Otóż pokrewne przepowiednie znane były w czasie wojny roku 1870 we Francji z jasnowidzeń Sourrela, zarejestrowanych również z zupełną precyzją i na szereg tygodni przed faktami!

Do tej samej dziedziny jasnowidzeń autentycznych, a mających charakter historyczny, należy sławny akt przepowiedni parlamentarnej dra Gallet'a z Annecy. Działo się to 27. czerwca 1894 roku o godzinie 9 rano. W dniu tym, ale punkt o 12 w południe kongres w Wersalu miał wybrać prezydenta Rzeczypospolitej. Dr. Gallet, podówczas student medycyny, pracował w swoim pokoju (w Lyonie) z kolegą dr. Varay. Nagle wśród czysto medycznej konwersacji młody Gallet poczuł literalną obsesję jakiejś myśli obcej, która mu się krystalizowała w mózgu.

W końcu zerwał się i wypowiedział następujący frazes:

— Pan Casimir Perier jest wybrany na Prezydenta Rzeczypospolitej 451 głosami.

Frazes ten zapisał zaraz na papierze. Podczas śniadania pokazał tę przepowiednię dwóm innym kolegom panom Bochet i Deborne.

Wreszcie około godziny 4 kolejdy zainstalowali się w kawiarni. W tej właśnie chwili roznoszyciele gazet nadbiegli z nadzwyczajnym dodatkami.

Dodatek głosił:

„Casimir Perier obrany 451 głosami“.

Wszystkie wymienione wyżej osoby żyją jeszcze i niedawno potwierdziły wszystkie szczegóły przepowiedni dra Gallet'a.

Wśród znacznej liczby zjawisk świetlnych, obserwowanych przy łożu śmierci w pewnych wypadkach warto zapamiętać świadectwo rodziny Monck, podane przez The Light dnia 25. marca 1922.

Pani Monck zmarła na wyczerpanie serca 2. stycznia tegoż roku. Wilnę śmierci przespała pod działa-

niem morfiny; obudziła się na kilka nauce godzin przed zgonem, ale już nie odzyskała przytomności. Otóż przez cały ten czas — podczas snu i potem — rodzina umierającej obserwowała niebieskie bardzo błyszczące światła w jej pokoju. O zmroku cztery córki chorej widziały światło niebiesko lila dookoła twarzy — poczem światło poczęło się zgęszczać, przybrało odcień fioletowy i zakryło prawie całkiem rysy chorej jakby oparem.

Niekiedy występowały także plamy świetliste żółte obok głowy umierającej na poduszce. Przyjaciółka chorej upierała się, że to musi być refleks gazu za oknem. Ustawiono więc parawan, zakryto lustro — światło nie ustępowało. Zjawiska świetlne trwały przez kilkanaście godzin, przybierając już to kształt żółtych promieni, już to oparu fioletowego, zakrywającego niekiedy całe łóżko. Cała rodzina Monck, przyjaciółka zmarłej i domownicy potwierdzili autentyczność tych zjawisk.

Inny ciekawy fakt jasnowidzenia P. Dencausse w wieku lat 76 oświadczył pewnego dnia, że umrze 31. października 1916 roku. Wezwa-

ny doktor nie znalazł, prócz osłabienia, żadnych niepokojących oznak. Jednakowoż 29. października starzec powtórzył przepowiednię:

— Umre w dzien Wszystkich swietych o polnocy. Nie bede cierpiat wcale, bede rozmawiat z wami do ostatniej chwili. O polnocy bedzie sie wam zdawalo, ze zastanalem, ale to bedzie koniec. Jedno z was dostanie ataku nerwowego, co nie bedzie przeszkadzalo w oswobodzeniu sie z ciafa“.

31. października doktor stwierdził nagłe zapalenie płuc u starca przy 40 stopniach gorączki. Jednak śmierć w tych wypadkach nie jest poronująca.

Otóż wszystko odbyło się, jak starzec przepowiedział. Około północy odwrócił się do ściany. Gdy zaniepokojona córka zbliżyła się do łóżka, starzec wskazał ręką zegar. O północy nie żył — córka, zazwyczaj bardzo panująca nad sobą — przeżyła od tej chwili aż do rana atak nerwowy...

Mogą być liczne i może sprzeczne wyjaśnienia powyższych faktów — ale przede wszystkim uderza w nich zupełna autentyczność, absolutna rękojmia dobrej wiary.

Jak arystokracja rzymska urozmaica swe nudy.

POLOWANIE W KAMPANJI RZYMSKIEJ.

Rzym, w sierpniu.

Jedną z właściwości okolicy Rzymu, są wielkie, pustynne przetrzenie, tak zw. kampania rzymska, okalająca wieczne miasto ze wszystkich stron. Są to dotąd jeszcze wyłącznie prawie pastwiska, nadzwyczajnie malownicze, okolone na widnokręgu tu i ówdzie łańcuchami siwych pagórków, przetrnięte w kilku miejscach ruinami połamanych, starożytnych akwaduktów, z rzadka zasiane domami, schroniskami dla pasterzy i dla stad owiec i bydła.

Postęp cywilizacyjny mało dotąd dotarł do rzymskiego stepu, który dawniej służył z malarzom, a dziś jest już tylko rozkoszą turystów, zwłaszcza malarzy, wydobywających z niego niewyczerpaną liczbę poetycznych motywów do krajobrazów, oddających smętną nieco poezję tych klasycznych pustynek.

Tutaj także o tej porze, lub później w jesieni, spotyka się strzelców rzymskich, polujących na ptactwo, ciągnące z powrotem z północy, na zimę. Specjalnie zaś w kampanji, odbywają się przez całą jesień i zimę polowania par force, zarządzane staraniem rzymskiego Towarzystwa myśliwskiego. Do polowań tych każdy przyłączyć się może, z czego zwłaszcza korzystają fotografowie — dyletanci.

Dwa razy na tydzień, w poniedziałek i czwartek całe towarzystwo myśliwych konnych, panowie i panie dają sobie schadzkę poza

Rzymem, aby zapolować na lisa. — Oczywiście głównego kontyngentu dostarcza miejscowy high-life i cudzoziemcy. Przyłączają się również i oficerowie z włoskiej jazdy. Ci, którzy dbają o elegancję, nakładają czerwone fraki, a panie czerwone kurtki na amazonki. Polowaniem kieruje master. Przez rowy, płoty, mury, całe towarzystwo sady poprzedzone psiarnią, za mykitą, tropionym przez sfotę psów gończych. W podobnych razach trafia się, iż niejeden z myśliwych przy skoku przez przeszkodę nadweręży sobie kości. Każdy taki niefortunny jeździec zostaje w lot przez fotografa pochwycony.

Lisów właściwie jest brak w kampanji gdzie niema ani większych lasów, ani wielkich krzaków i gdzie zwykły zając jest rzadkością. Ale towarzystwo myśliwskie posiada obok psiarni własne lisy w klatkach, i te, na pół godziny przed polowaniem we wskazanym miejscu bywają wypuszczane na wolność. Polowania na lisa w kampanji są jednym z ulubionych sportów rzymskich. Do ich powodzenia przyczynia się także wielki urok jesiennego czy zimowego zielonego krajobrazu, bo w lecie „step“ rzymski, z powodu spiekoty, traci powabną szatę.

Inserujcie w „Gazecie Porannej“

Wśród pism i książek.

„ASTREA“

Od r. 1821 do 1825 wychodziła w Warszawie czasopismo „Astrea“ pod redakcją p. Franciszka Grzymala. Po stu trzech latach wznawiają „Astrea“ p. Jerzy Kostecki i znany pisarz Antoni Lange (Warszawa, Widok 19). Aby nawiązać nie z przeszłością — najdokładniej odtworzono karte tytułową dawnej „Astrei“, a pozatem dano z niej jeden utwór, dzieło słynnego farysa, embra Tadz ul Fehra Wacława Rzewuskiego. Treść numeru jest bardzo obfita i urozmaicona: mamy tu poza artykułami „Problemat zasadniczy“ i „O bogactwie i ubóstwie literatury polskiej“ przedewszystkiem z teki pośmiertnej Tadeusza Micirskiego, b. piękny fragment p. t. „Ultima Thule“, wspaniały przekład jednego z największych arcydzieł literatury indyjskiej Bhaagawat-Gity (Pieśń XI). Dalej p. Z Kwieciński mówi o współczesnej literaturze francuskiej, a pr. B. Gawęcki w sposób niezmiernie przystępny wyklada filozofię Kanta (200-tna rocznica). Belletrystykę wyobraża przede wszystkim fantazja pt. „Lampa Aladyna“ bardzo moderne, utwór zupełnie nieznanego autora Henryka Kazmierza, który piękne zdaje się rokować nadzieje. Nadto mamy tu nowele słynnego pisarza włoskiego Pirandello pt. „Czerwona książeczka“ z życia chłopów sycylijskich. I znów mamy część naukową: J. J. Strzem rozważa pomysły historyczofizyczne ciekawego pisarza francuskiego Gobineau († 1882), którego chwałę wprerw podnieśli Niemcy, a teraz dopiero zaczęli się nim zajmować rodacy. Bardzo oryginalny jest art. „O pochodzeniu nazwy Cidafiska“, zagadka, która wielu kusa (Lorentz, Rudnicki, Brackner); autor art. z zupełnie nowej strony rzecz oświadczył Jankowski, teozof i mistyk, poucza nas o tajemnicach „Kabaly“. Musimy jeszcze podnieść poematy prozą J. Augustynowicza. Zeszyt uzupełniają kroniki (książki, malarstwo, teatr, muzyka, t. zw. „Dokumenty póra W. Husarskiego, W. Rogowicza St. Różyckiej i in.)

ba miała „Astrea“ jest jej okładka, która ze znanstwem stylu epoki odtworzył W. Husarski. Całość przedstawia się b. pokaznie i żywo. Pomimo ciężki moment, przez który przechodzi literatura, wydawca p. St. Karłowicz śmiało podjął się tego przedsięwzięcia, a dzielnie mu sekundują pp. Jerzy Kostecki i Antoni Lange

OGŁOSZENIA.

ADMINISTRACJA „GAZETY PORANNEJ“ MIEŚCI SIĘ NA ULICY PODWALE 3. I-SZE PIĘTRO.

Nauka i wychowanie

WPISY do szkółki froeblovskiej i 4-ech klas ludowych w szkole Heleny Makowieckiej, Na Bałkach 27. (róg Listopada) od 28. sierpnia między 10-12 i 4-6. 6079

Posady i prace

STARSZA OSOBA poszukuje posady na wieś do gospodarstwa, umie gotować dobrze. Wymagania skromne. Z. Bulgiewicz, Lwów, ul. Lwowskich Dzieci 12. drzwi 3. w podwórzu. 6080

POSADY GOSPODYNI poszukuje młoda wdowa po urzędniku. Wiadomości w Administracji pod „Prowancja“. 6069-6

POTRZEBNA możliwie od zaraz rutynowana stenotypistka polsko-niemiecka, chrześcijanka, do biura Sp. Akc. Posada stała. Natychmiastowe zgłoszenia pod „Spółka Akcyjna 24“ nadsyłać do Administracji „Gazety Porannej“. 6073

Mieszkania, lokale, sklepy

MŁODY MAŁŻENSTWO poszukuje dwóch pokojowców... 6059

UMIESZCZENIE DLA PANIENKI z dobrego domu... 6154

ZARAZ poszukuję 2 pokoje z kuchnią... 6055-2

PRZYJMIE się na wikt i mieszkanie... 6039-4

POKÓJ z osobnym wejściem wraz z wiktami... 6084

Zgubiono, znaleziono

UNIEWAŻNIAM zgubioną książkę... 6070

ZGUBIONO portfel z legitymacją... 6044-4

Kupno, sprzedaż, zamiana

DLA AMATORÓW kwiatów do nabycia... 6044-4

SPRZEDAŻ katolikowi gospodarstwo... 6077-3

SZAFKA GRAJĄCA, prawie nowa... 6080-2

Rozmaite

PRZERABIA NAJTANIEJ KŁEDRY... 6082

DENTYSTA z urządzeniem... 6072

DO PT. WŁAŚCICIELI realności w Brzuchowicach... 6075-3

OBIADY sporządzone na miarę... 6027-15

NAJTANIEJ kłedry, materace, poduszki... 6083

BACZNOŚĆ eleganckie Panie! Znana firma J. Gottleba... 599812

ARTUR SMUTNY, stroiciel fortepianów... 6080-5

PASY brzuszne, rapturowe, maciczne... 5260-30

OKULARY, lornetki najtaniej u firmy Schall i Eichler... 5895-2

Młynskie maszyny, kamienie, motory... 6887

Odda się Generalne Zastępstwo

dla całej Wschodniej Małopolski na nową patentowaną lampę... 608

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych... 6045

Warsztaty Samochodowe Nr. 10 w Jarosławiu... 6043

Wynagrodzenie: 140—2%... 25%

Kolporterzy (-ki) do roznoszenia gazet... 3

BANK NAFTOWY S. A.

Lwów, Sapiehy 3 przyjmuje wpłaty na rachunek bieżący oprocentowany na 12%

KAWA PALONA w najprzedniejszych gatunkach poleca EDMUND RIEDL Lwów, Rutowskiego 3

VII. WIEDENSKIE MIĘDZYNARODOWE TARGI 7.—14. września 1924.

KORZYSTNA OKAZJA ZAKUPU dla wszystkich BRANŻ.

Bogaty wybór! Bezkonkurencyjne ceny! Wielki sukces Wiosennych Targów Wiedeńskich 1924: 100.000 zakupuujących.

Informacji udzielają: WIENER MESSE, Wiedeń, VII., jak również Honorowe Przedstawicielstwa i oficjalne Biura Informacji we Lwowie: Konsulat Austriacki, Erajerowska 14, Oskar Fabian, ul. ca Legionów 5, Tow. Akc. dla Międzynarodow. Transportu, Schenker & Co., ulica 3 Maja 5, Biuro Podróży „Orbis”, Jagiellońska 20/22.

„AEROLLOYD”

Człowieku postępowy, korzystaj z komunikacji powietrznej... to pieniądź.

POLSKA LINIA LOTNICZA „AEROLLOYD”

przewozi pasażerów, pocztę lotniczą i towary... do i z Gdańska, Lwowa i Krakowa.

ROZKŁAD LOTÓW:

Table with columns: Czas, Kierunek, Czas. Rows: 16.00 Warszawa Gdańsk, 15.00 Warszawa Lwów, 15.00 Warszawa Kraków.

Pocztę lotniczą należy nadawać w Urzędach pocztowych... Warszawa Centrala, Nowy Świat 24. Tel. 9.00 Lwów, Zastępstwo Aerolloydu Pesaż Mikołascha, Kraków, Zastępstwo Aerolloydu ul. Anny 4 Tel. 32-22, Gdańsk Zastępstwo Aerolloydu lotnisko w Langfuhr Tel. 27-46.

Nie bój się! Latamy 3-ci rok, a wypadku jeszcze nie było.

KAPELUSZE FILCOWE

we wszystkich gatunkach hartownie i detalicznie sprzedają po cenach fabrycznych... RUDOLFA NEUWELTA Plac Marjański 8, Kazimierzowska 25, Gródecka 72, Krakowska 25, Fabryka Balonowa 3.

Czytajcie Szczutka!

14 dni znaczny opust!

POŃCZOCHY

pr edtem obecnie Zagraniczna flor szwem podw. stopą 3-10 2-20 Francuskie " " " 3-50 2-50 Czysto jedw. zagr. " " 4 50 3-20

W CENTRALI POŃCZOCH PFAU, Rynek 19.

599 Wchód przez sień. — Nr. tel. fonu 957.

Ceny OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1 szpalowy milimetry w ogłoszeniach zwykłych 10 gr.; w nadesłanem 26 gr.; po razice 30 gr.; w tekście (kronika, report., dział ekonom. itd.) 35 gr. na pier-

wszej stronie 40 gr.; za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach 6 gr., w rubryce: kupno-sprzedaż 8 gr., matrymonialne korespondencje prywatne 10 gr., dla poszukujących pracy 4 gr.; jedna cała

strona w ogłoszeniach za tekstem 238 zł. pol. 1 cała strona w części tekstowej 400 zł. pol., cała strona pod nagłówkiem 475 zł. pol. Ogłoszenia zarobkowe o 20% drożej. — Ogłoszenia za-

graniczne o 50% drożej. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonym, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru dolicza się 25%. Odpowiedzialności za terminowy druk ogłoszeń nie przyjmuje się.

© © Należytosć pocztową Prenumerata miesięczna 4 zł. 25 gr. — Z dostawą na miejscu lub przez syłka pocztowa 4 zł. 50 gr. — Za granicą 5 zł 50 gr. — © ©

Z drukarni Polskiej pod zarządem Z. Kierusiewicza we Lwowie. Odpowiedzialny redaktor: MARJAN MACHALSKI